

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग एक-अ-मध्य उप-विभाग

वर्ष ३, अंक १००]

संग्रहवार, फेब्रुवारी २८, २०१२/फाल्गुन ९, शके १९३३

[पृष्ठ ५, किंमत : रुपये २०.००

असाधारण क्रमांक ३९

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या, ग्रामपंचायती, नगरपरिषदा, प्राथमिक शिक्षण आणि स्थानिक निधी लेखापरीक्षा अधिनियम यांखालील (भाग चार-ब मध्ये प्रसिद्ध करण्यात आलेले आदेश व अधिसूचना यांअतिरिक्त) आदेश व अधिसूचना.

नगरविकास विभाग

महाम न्याया रोड, दुसऱ्या राजमार्ग चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २८ फेब्रुवारी २०१२

अधिसूचना

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९; नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८.

क्रमांक घोषणा: ५००७/२३२/प्र. क्र.-६१/०७/नवि-३२.—त्याअर्थी राज्यातील पालिका सदस्यांचे नामनिर्देशन करण्यासाठी त्यांची अर्हता आणि नामनिर्देशनाच्या कार्यपद्धतीबाबत तालुकीने नियम करण्याची गरज उद्भवली आहे आणि त्या प्रयोजनाचे मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ (१९४९ चा मुंबई एकांणसाठ) चे कलम ४५६-अ चे पोट-कलम (२) आणि नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ (१९५० चा मध्यप्रांत व वनाड २) च्या कलम ४२० चे पोट-कलम (१) अंतर्गत पूर्व प्रसिद्धीची शर्त काढून टाकणे आवश्यक आहे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबत महाराष्ट्र शासनाची खात्री पडली आहे ;

त्याअर्थी, आता, मुंबई महानगरपालिका अधिनियम (१८८८ चा मुंबई तीन) चे कलम ५ च्या पोट-कलम (१) चे खंड (ब) व कलम २९, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ (१९४९ चा मुंबई एकांणसाठ) चे कलम ५ च्या पोट-कलम (२) चे खंड (ब) व कलम ४५६-अ आणि नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ (१९५० चा मध्यप्रांत व वनाड दोन) चे कलम ९ च्या पोट-कलम (१) चे खंड (ब) व कलम ४२० चे पोट-कलम (१) याद्वारे द्याव जाणवत्या अधिकारांचा वापर करून व त्याअर्हाती त्यास समर्थ करणाऱ्या सर्व अधिकारांचा वापर करून आणि महाराष्ट्र महानगरपालिका (नामानिर्देशन सदस्यांची अर्हता व नियुक्त्या) नियम, २००७ चे अधिकरण करून आणि राज्य निवडणूक आयोगात घोषणी सल्लामसलत करून महाराष्ट्र शासन याद्वारे पुढील नियम जाहीत आहे, ते असे :—

१. संक्षिप्त नाव.—या नियमांना महाराष्ट्र महानगरपालिका (नामानिर्देशन सदस्यांची अर्हता व नियुक्त्या) नियम, २०१२ असे म्हणावे.

२. व्याख्या.—(१) या नियमात, संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अपेक्षित नसेल तर,—

(अ) “महानगरपालिका” याचा अर्थ संबंधित महानगरपालिका अधिनियमांतर्गत घटित करण्यात आलेली महानगरपालिका ;

(ब) “आयुक्त” म्हणजे संबंधित महानगरपालिकेचे आयुक्त ;

(क) "संचालित अधिनियम" म्हणजे मुंबई महानगरपालिका अधिनियम (१८८८ चा मुंबई तौर), मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ (१९४९ चा मुंबई एकलक्षणपत्र) अथवा सध्यास्विकी नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ (१९४८ चा मध्य प्रांत व मुंबई तौर).

(२) या नियमांमध्ये वापरण्यात आलेले परंतु व्याख्या न केलेले शब्द व शब्दप्रयोग यांना अनुक्रमे उक्त अधिनियमांमध्ये त्यांना नेमून देण्यात आलेले अर्थ असतील.

३. पालिका सदस्यांच्या नामनिर्देशनासाठी बैठक घेणे.—नियम ४ मधील तरतुदीस अधीन राहून सार्वत्रिक निवडणुकीनंतर महापालिकेच्या पहिल्या बैठकीत महापौर आणि उप महापौर यांची निवडणूक झाल्यानंतर, ५ व्यक्तींचे नामनिर्देशन, नामनिर्देशित पालिका सदस्य म्हणून महानगरपालिका करील.

४. नामनिर्देशनासाठी अर्हता.—एखाद्या व्यक्तीकडे पालिका प्रशासनाचे विशेष ज्ञान अथवा अनुभव असेल ती व्यक्ती नामनिर्देशित पालिका सदस्याच्या पदासाठी उमेदवार म्हणून नामनिर्देशित केली जाण्यास पात्र असेल, जर ती व्यक्ती,—

(क) राज्यात मान्यताप्राप्त व नोंदणीकृत वैद्यक व्यवसायी म्हणून किमान पाच वर्षे काम केलेली असेल, किंवा

(ख) किमान पाच वर्षे शिक्षण तज्ज्ञ म्हणून काम केलेली असेल, यामध्ये मान्यताप्राप्त शाळा किंवा महाविद्यालयाच्या निवृत्त प्राध्यापक, व्याख्याता, मूल्यांकनक यांचा समावेश असेल, किंवा

(ग) सनदी लेखापाल किंवा परिव्यय लेखापाल म्हणून कमीतकमी ५ वर्षांचा अनुभव धारण केलेली असेल, किंवा

(घ) कमीतकमी पाच वर्षांचा व्यावसायिक अनुभव असलेली मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची अभियांत्रिकी पदवीधारक असेल, किंवा

(ङ) राज्यात कमीतकमी पाच वर्षेकरिता अभियंता किंवा मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची कायद्यामधील पदवीधारक व राज्यात विधी क्षेत्रात काम करण्याचा कमीतकमी पाच वर्षांचा अनुभव असलेली असेल, किंवा

(च) नगरपरिषदेचा मुख्य अधिकारी किंवा महानगरपालिकेचा सहायक आयुक्त किंवा उपायुक्त म्हणून काम करण्याचा किमान पाच वर्षांचा अनुभव असलेला किंवा किमान दोन वर्षांचा अनुभव असलेला महानगरपालिकेतून आयुक्त म्हणून सेवानिवृत्त झालेला असेल, किंवा

(छ) महानगरपालिका किंवा नगरपरिषद क्षेत्रात कार्यरत असणाऱ्या आणि समानकालीन कार्यामध्ये गुंतलेल्या मुंबई सार्वजनिक विभक्त नगरा अधिनियम, १९५० च्या नोंदणीकृत संग्रहाभिष्टित अशासकीय संघटनेचा पदाधिकारी म्हणून किमान पाच वर्षांचा अनुभव असलेला असेल.

५. पालिका सदस्यांचे नामनिर्देशन.—(१) पालिका सदस्यांचे नामनिर्देशन करण्यासाठी, आयुक्त, महानगरपालिकेतील सभागृह नेता, विरोधी पक्ष नेता आणि प्रत्येक मान्यताप्राप्त अथवा नोंदणीकृत पक्षांच्या किंवा गटांच्या नेत्यांशी विचारार्थनिमय करून आणि अशा पक्षांचे आणि गटांचे तालमेल संस्थापक विचाराने घेऊन, महानगरपालिकेला योग्य व्यक्तीच्या नावाची नामनिर्देशित सदस्य म्हणून नामनिर्देशन करण्यासाठी शिफारस करतील. अशा शिफारस केलेल्या व्यक्तीची संख्या नियम ३ प्रमाणे शिफारस करणाऱ्या पालिका सदस्यांच्या संख्येपेक्षा अधिक नसावी.

(२) आयुक्तांनी केलेल्या शिफारसीचा विचार करून महानगरपालिका, पालिका सदस्यांचे नामनिर्देशन करील :

परंतु, आयुक्तांनी अशाप्रकारे शिफारस केलेल्या व्यक्तीची शिफारस महानगरपालिकेने अमान्य करणाऱ्या ठरविल्यास त्यांमधील कोणते महानगरपालिकेला नोंद करावी लागतील :

परंतु, आणखी असे की, नियम ४ मधील (क) ते (छ) मधील अर्हता असणाऱ्या प्रत्येकी एका व्यक्तीची पालिका सदस्य म्हणून नामनिर्देशन सुनिश्चित करण्याचा प्रयत्न करण्यात यावा.

६. पालिकेतील नामनिर्देशित सदस्यांची नावे प्रसिद्ध करणे.—याप्रमाणे नामनिर्देशित केलेल्या सदस्यांची नावे शक्य तितक्या लवकर पालिका सचिव, महाराष्ट्र शासन राजपत्रात प्रसिद्ध करण्यासाठी पाठवील.

७. प्रासंगिक रिक्त पदे.—नामनिर्देशित पालिका सदस्यांचे एखादे पद रिक्त होईल तेव्हा ते रिक्त पद भरण्याकरिता या नियमाच्या तरतुदी योग्य त्या फेरफारांसह लागू होतील.

८. नामनिर्देशित पालिका सदस्यांना प्रमाणपत्र देणे.—नामनिर्देशित पालिका सदस्यांची नावे महाराष्ट्र शासन राजपत्रात प्रसिद्ध झाल्यानंतर आयुक्त, यासोबत जोडलेल्या नमुन्यात प्रत्येक नामनिर्देशित पालिका सदस्यांना प्रमाणपत्र देईल.

नमुना
(नियम ८ पहा)

प्रमाणपत्र

महानगरपालिका

मी, श्री/श्रीमती आयुक्त,
महानगरपालिका यादने प्रमाणित करतो/करते की, श्री/श्रीमती यांची
उराच कर्मांक दिनांक अन्वये नामनिर्देशनाने
महानगरपालिकेवर पालिका सदस्य म्हणून पाच वर्षांकरिता किंवा महानगरपालिकेच्या विद्यमान
सदस्य पदासाठी मुदत समाप्त होईपर्यंत यापैकी जे जाही घडेल तोपर्यंत निवृत्ती करणारा असेल.

टिपण : आयुक्त,
दिनांक : महानगरपालिका.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

आ. श्री. निधने,
शासनाचे उप सचिव.

URBAN DEVELOPMENT DEPARTMENT

Madam Cama Road, Hutatma Rajguru Chowk, Mantralaya, Mumbai 400 032,

dated 28th February 2012.

NOTIFICATION

MUMBAI MUNICIPAL CORPORATION ACT, BOMBAY PROVINCIAL MUNICIPAL CORPORATIONS ACT, 1949, CITY OF NAGPUR CORPORATION ACT, 1948.

No. BNM-5007/232/CR-61/07/UD-32 —Whereas the Government of Maharashtra is satisfied that circumstances exist which render it necessary to take immediate action to make rules to provide for qualifications and procedure for nomination of nominated Councillors of the Municipal Corporations in the State and for that purpose to dispense with the condition of previous publication thereof under sub-section (2) of section 456A of the Bombay Provincial Municipal Corporations Act, 1949 (Bom. LIX of 1949) and sub-section (1) of section 420 of the City of Nagpur Corporation Act, 1948 (C.P. and Berar II of 1950).

Now, therefore, in exercise of the powers conferred by clause (b) of sub-section (1) of section 5 and section 29 of the Mumbai Municipal Corporation Act (Bom. III of 1888), clause (b) of sub-section (2) of section 5 and section 456A of the Bombay Provincial Municipal Corporations Act, 1949 (Bom. LIX of 1949) and clause (b) of sub-section (1) of section 9 and sub-section (1) of section 420 of the City of Nagpur Corporation Act, 1948 (C.P. and Berar II of 1950) and of all other powers enabling it in that behalf, and in supersession of the Maharashtra Municipal Corporations (Qualifications and Appointment of Nominated Councillors) Rules, 2007, the Government of Maharashtra hereby, after consultation with the State Election Commissioner, makes the following rules, namely :—

1. *Short Title.*—These rules may be called the Maharashtra Municipal Corporations (Qualifications and Appointment of Nominated Councillors) Rules, 2012.

2. *Definitions.*—(1) In these rules, unless the context otherwise requires,—

(a) "Corporation" means a Municipal Corporation constituted under the relevant Act;

(b) "Commissioner" means the Commissioner of the relevant Municipal Corporation;

(c) "Relevant Act" means the Mumbai Municipal Corporation Act (Bom. III of 1888), the Bombay Provincial Municipal Corporations Act, 1949 (Bom. LIX of 1949) or as the case may be, the City of Nagpur Corporation Act, 1948 (C.P. and Berar II of 1950).

(2) Words and expressions used but not defined herein shall have their respective meanings as assigned to them in the relevant Act.

3. *Meeting for nomination of Councillors.*—Subject to the provisions of rule 4, the Corporation shall, in the first meeting of the Corporation after the election of the Mayor and Deputy Mayor, after general elections, nominate five persons to be nominated Councillors.

4. *Qualification for nomination.*—A person shall be eligible for being nominated as a candidate for the office of the nominated Councillors if he has special knowledge or experience in municipal administration and he,—

(a) has been a recognized and registered medical practitioner in the State for a minimum period of five years, or

(b) has been an educationist including retired Professor, Lecturer, Principal, Head-master, etc. of a recognized school or college for a minimum period of five years, or

(c) has been Chartered Accountant or Cost Accountant for a minimum period of five years, or

(d) possesses a degree in engineering from a recognized University and has professional experience for a minimum period of five years, or

(e) has been an Advocate for a minimum period of five years or is a person possessing degree in Law from a recognized University with an experience in the legal field in the State for a minimum period of five years, or

(f) has experience of working for not less than five years as the Chief Officer of a Municipal Council or as Assistant Commissioner or the Deputy Commissioner or has experience of not less than two years as the Commissioner of a Municipal Corporation, and has retired from service, or

(g) has experience of not less than five years as an office bearer of a Non-Government Organization registered under the Bombay Public Trusts Act, 1950, engaged in Social Welfare activities, working within the area of a Municipal Corporation or a Council.

5. *Nomination of Councillors*.—(1) For the purpose of nomination of Councillors, the Commissioner shall, after consulting the Leader of the House, Leader of Opposition and Leader of each recognized or registered party or group in the Corporation, and after taking into account the relative strength of such parties and groups recommend the names of suitable persons to the Corporation for being nominated as a nominated Councillor. The names of such persons recommended shall not exceed the number of Councillors to be nominated in accordance with rule 3.

(2) The Corporation shall, after considering the recommendation by the Commissioner, nominate the Councillors :

Provided that, if the Corporation decides not to accept the recommendation of the Commissioner with respect to a person so recommended, it shall record the reasons therefor :

Provided further that, every endeavor shall be made to ensure that one Councillor each possessing any of the qualifications referred to in clauses (a) to (g) of rule 4 has been nominated.

6. *Publication of names of nominated Councillors*.—The Municipal Secretary shall as soon as may be, send the names of the persons so nominated, for publication in the *Maharashtra Government Gazette*.

7. *Casual Vacancies*.—When a seat of a nominated Councillor becomes vacant, the provisions of these rule shall, *mutatis mutandis*, apply for filling the vacancy.

8. *Certificate to Nominated Councillors*.—After publication of the names of the nominated Councillors in the *Maharashtra Government Gazette*, the Commissioner shall issue a Certificate in Form, appended herewith, to each of the nominated members.

FORM
(See rule 8)
CERTIFICATE

Municipal Corporation of the

I, Shri/Smt. Commissioner of the Municipal Corporation of the, hereby certify that Shri/Smt. has *vide* Resolution No. dated been nominated on the Municipal Corporation of the and thus appointed as a Councillor for a term of Five Years or till the expiry of the present body of the Corporation whichever is earlier.

Place:

(.....)

Date :

Commissioner of the Municipal
Corporation of the City of

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

A. S. JIWANE,
Deputy Secretary to Government.